

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/publikacje-edukacyjne-i/163561,Rozkaz-nr-00485-Antypolska-operacja-NKWD-na-sowieckiej-Ukrainie-1937-1938-00485-.html>
06.05.2024, 19:48

Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938 / Наказ № 00485. Антипольська операція НКВС в Радянській Україні 1937-1938

Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938 / Наказ № 00485. Антипольська операція НКВС в Радянській Україні 1937-1938, katalog wystawy, Warszawa 2018, 64 s., ISBN 978-83-8098-511-7

„Operacja polska” przeprowadzona przez NKWD w latach 1937-1938 w Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich to jedna z największych zbrodni ludobójstwa wymierzonych w naród polski w XX wieku. W wyniku realizacji rozkazu nr 00485 z 11 sierpnia 1937 r., wydanego przez ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa, pod fałszywymi zarzutami represjonowano przynajmniej 139 835 osób, z czego zamordowano nie mniej niż 111 091. Dodatkowo, na podstawie kolejnego rozkazu Jeżowa, z 15 sierpnia 1937 r. o nr 00486, represjom poddano żony i dzieci skazanych „zdrajców ojczyzny”...

Zdecydowaną większość ofiar „operacji polskiej” NKWD stanowili Polacy, ale wśród prześladowanych znaleźli się także przedstawiciele innych grup narodowych i etnicznych zamieszkujących ZSRS, w tym w znacznej liczbie – Ukraińcy. Akcja ta, choć nie była jedyną o charakterze narodowościowym (przeprowadzono też operacje: „niemiecką”, „fińską”, „estońską”, „łotewską” i inne), odznaczała się skalą ludobójstwa. Badacze tego zagadnienia szacują, że w okresie Wielkiego Terroru życie straciło co najmniej 200 tys. Polaków.

«Польська операція» проведена НКВС у 1937-1938 рр. в Союзі радянських соціалістичних республік, – це один із найбільших злочинів геноциду, спрямованих

Rozkaz nr 00485...

проти польського народу у ХХ столітті. У результаті виконання наказу № 00485 від 11 серпня 1937 р., виданого народним комісаром внутрішніх справ СРСР Миколою Єжовим, на підставі сфабрикованих обвинувачень було репресовано щонайменше 139 835 осіб, з яких не менше 111 091 було знищено. Додатково, на підставі чергового наказу Миколи Єжова, від 15 серпня 1937 р. за № 00486, репресії було поширено на дружин і дітей засуджених «зрадників батьківщини».

Абсолютну більшість жертв «польської операції» НКВС становили поляки, але серед репресованих були також представники інших національних і етнічних груп, що проживали в СРСР, зокрема, велика кількість українців. Хоча ця операція й не була єдиним «заходом» НКВС національного характеру (були проведені також німецька, фінська, естонська, латвійська та інші операції), вона відзначалася високим масштабом геноциду. Дослідники цієї проблеми підраховали, що у період Великого терору були позбавлені життя щонайменше 200 тисяч поляків.

► [**Pobierz wystawę w jęz. polskim i ukraińskim**](#)

PLIKI DO POBRANIA

[Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938 / Наказ № 00485. Антипольська операція НКВС в Радянській Україні 1937-1938 \(pdf, 7.37 MB\) 31.12.2018 14:00](#)